

Asiantuntijalausunto

9.2.2026

EU/1282/2025
EU/1282/2025-MMM-9

Ympäristövaliokunta 10.2.2026; Kirjallinen asiantuntijalausunto: U 3/2026 vp; Valtioneuvoston kirjelmä komission Omnibus X -ehdotuksista

Johtava asiantuntija Tove Jern, Maa- ja metsätalousministeriö

Neuvotteleva virkamies Sanna-Helena Fallenius, Maa- ja metsätalousministeriö

Maa- ja metsätalousministeriö kiittää lausuntopyynnöstä. Maa- ja metsätalousministeriö on valmistellut komission elintarvikkeita ja rehuja koskevan Omnibus X-ehdotuksen valtioneuvoston kirjelmän (U 3/2026 vp) yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa. Lausuntopyynnön mukaisesti tässä asiantuntijalausunnossa keskitytään vain komission ehdotuksen biosideja koskevaan osuuteen.

Komissio ehdottaa osana Omnibus X-pakettia, että biosiditehoaineiden hyväksyminen olisi jatkossa pääosin voimassa toistaiseksi. Jo hyväksytyjen tehoaineiden hyväksynnät muutettaisiin myös toistaiseksi voimassa oleviksi. Edelleen tietyt tehoaineet hyväksyttäisiin viideksi tai seitsemäksi vuodeksi ja riskinarvioinnin perustella myös muille tehoaineille voitaisiin tarvittaessa antaa määräaikainen hyväksyminen.

Komission ehdotuksen taustalla on tehoaineiden riskinarviointi- ja hyväksymismenettelyjen viivästyminen. EU:n markkinoilla 14.5.2000 olleet tehoaineet arvioidaan ns. vanhojen tehoaineiden arviointiohjelmassa. Se on osoittautunut ennakoitua työläämmäksi ja viivästynyt, joten sitä on jatkettu 31.12.2030 saakka. Tällä hetkellä tehoaineiden hyväksyminen on voimassa enintään kymmen vuotta ja haitallisimmiksi tunnistetuilla tehoaineilla eli niin sanotuilla korvattavilla tehoaineilla enintään viisi tai seitsemän vuotta. Tämä on käytännössä tarkoittanut, että jäsenmaiden toimivaltaisten viranomaisten ja Euroopan kemikaaliviraston (ECHA) biosidiyksikön voimavaroja käytetään tehoaineiden uudelleenarviointiin, vaikka osasta tehoaineita ei vielä ensimmäinenkään arviointi ole valmis. Lisäksi komissio ehdottaa biosidivalmisteiden unionin lupien julkaisumenettelyn yksinkertaistamista.

Maa- ja metsätalousministeriö yhtyy valtioneuvoston kantaan asiassa ja toteaa, että biosidien tehoaineiden hyväksymisten muuttaminen toistaiseksi voimassa oleviksi on kannatettava asia. Se vapauttaisi viranomaisten resursseja arviointityöhön, jotta markkinoilla olevat, mutta ei vielä arvioidut tehoaineet, tulevat arvioitua.

Maa- ja metsätalousministeriö näkee U-kirjelmässä kuvatun mukaisesti, että on tärkeää säilyttää ympäristön ja terveyden suojelun korkea taso. Näin ollen poikkeukset myös määräaikaisiin hyväksyntöihin on tärkeä säilyä asetuksessa. Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että komission ehdotukset unionin lupien julkaisumenettelyn yksinkertaistamisesta ovat kannatettavia.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 23
00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

Liitteet	-
Jakelu	Ympäristövaliokunta, eduskunta
Tiedoksi	